

Čís. 2999.

Podstatným znakem přestupku § 343 tr. zák. jest úplatnost nedovoleného léčení.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1927, Zm I 594/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v České Lípě ze dne 25. června 1927, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem nedovoleného provozování lékařství podle § 343 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v tomto rozsahu co do výroku o vině jako zmatečný, v důsledcích toho zrušil též výroky s tím související a věc vrátil soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a o ní rozhodl. V otázce, o níž tu jde, uvedl v

důvodech:

Právem poukazuje stížnost k tomu, že podstatným znakem přestupku § 343 tr. zák. jest úplatnost nedovoleného léčení a že tento zákonný znak není náležitě zjištěn, ano se v rozsudku toliko uvádí, že obžalovaný obdržel od osob jím ošetřených 297 Kč. Všichni v tom směru slyšení svědci udali, jak stížnost právem vytýká, že zaplatili částky v úhrnné výši 297 Kč za preparáty jím stěžovatelem podávané. Je nasnadě, že by o úplatu za léčení tu mohlo jíti jen tehda, kdyby bylo zjištěno, že v těchto částkách, požadovaných stěžovatelem za dodané léky, byla též obsažena nebo skryta odměna za samotné léčení. Ježto však soud, pomínuv dotýčný obsah svědeckých údajů, o takové možnosti neuvažuje, spočívá jeho výrok o úplatě stěžovatelem přijaté na neúplném podkladě, pročež bylo výrok rozsudkový, týkající se přestupku § 343 tr. zák. zrušiti jako zmatečný, a za podmínek § 5 novely k trestnímu řádu uznati již v zasedání neveřejném, jak se stalo.

Čís. 3000.

Ke skutkové podstatě zločinu podle § 183 tr. zák. nestačí v subjektivním směru úmysl, svěřenou věc za sebou zadržeti nebo si přivlastniti, nýbrž kromě toho musí míti pachatel také vědomí o hmotné protiprávnosti zadržetí nebo přivlastnění si svěřené věci. Tohoto vědomí může se nedostávat, ponechá-li si pachatel svěřenou věc ku zajištění nebo krytí vlastní vzájemné pohledávky.

Subjektivní stránka musí býti rozsudkem výslovně zjištěna a po zákonu (§ 270 čís. 5 tr. ř.) odůvodněna.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1927, Zm I 712/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze 4. října 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle §§ 183, 184 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu a věc vrátil témuž soudu první stolice, by ji znovu projednal a o ní rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti, dovolávající se důvodu zmatečnosti čís. 5, 9 a) a 9 b) § 281 tr. ř., nelze upříti oprávnění již s hlediska prvních dvou důvodů zmatečnosti. V kusém odůvodnění rozsudku jest uvedeno pouze, že si obžalovaný, jenž byl zaměstnán u firmy Josef M. jako kantorista, ponechal pro sebe celkem 2110 Kč, 500 Kč, jež mu byly svěřeny k opatření kancelářských potřeb, a 1.610 Kč, jež vybral u obchodníka Josefa L-a, a že v tomto činu spočívá skutková podstata zpronevěry podle §§ 183 a 184 tr. zák. Stížnost uplatňuje především, že stěžovatel peníze, jež od firmy L. inkasoval pro svou zaměstnavatelku, zadržel proto, by kryl takto svou pohledávku na služném, jež mu zaměstnavatelka nevyplácela v ujednané výši. Obžalovaný udal skutečně v přípravném vyhledávání, že peníze ty si ponechal proto, že mu na gáži nebylo vyplaceno tolik, co měl ujednáno, a že nedoplatek činil 1.350 Kč. Zodpovídání to bylo přečteno při hlavním přelíčení. Touto obranou se nalézací soud v rozsudku vůbec neobírá, ačkoli je důležitou pro právní posouzení věci. Neboť kdyby se ukázala správnou, sotva by se alespoň co do částky 1.350 Kč, již si obžalovaný ponechal z důvodu své vzájemné pohledávky, mohlo mluvit o zpronevěře, zejména po stránce subjektivní. Nestačíť podle zákona a podle ustálené judikatury ke skutkové podstatě zločinu podle § 183 tr. zák. v subjektivním směru pouze úmysl, svěřenou věc za sebou zadržeti nebo si přivlastniti, nýbrž kromě toho musí míti pachatel také vědomí o hmotné protiprávnosti zadržetí nebo přivlastnění si svěřené věci (sb. n. s. čís. 2150, víd. sb. 3321 a m. j.). Téhož vědomí může se nedostávat, ponechá-li si pachatel svěřenou věc ku zajištění nebo ku krytí vlastní vzájemné pohledávky (sb. n. s. čís. 2200, 2496). Opomenutí nalézacího soudu zakládá proto neúplnost výroku soudcovského podle čís. 5 § 281 tr. ř. a v souvislosti s tím i zmatek podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. Zmateční stížnost je tím více důvodna, an napadený rozsudek neobsahuje vůbec zjištění o vině obžalovaného po stránce subjektivní, ač to bylo nutno zejména již z důvodu shora uvedeného, což stížnost tvrzením, že tu nebylo zlého úmyslu a že nebyl stěžovateli dokázán, implicity vytýká. Subjektivní stránka musí býti rozsudkem výslovně zjištěna a po zákonu (§ 270 čís. 5 tr. ř.) odůvodněna, poněvadž jinak neodpovídá odsuzující výrok zákonu. I po této stránce je proto rozsudek podle čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. zmatečným. Bylo tudíž zmateční stížnosti již z těchto příčin odůvodněné za souhlasu generální prokuratury podle § 5 novely ku tr. ř. vyhověti ihned v zasedání neveřejném a uznati právem, jak se stalo, aniž bylo zapotřebí obírat se dalšími ještě výtkami stížnosti.